

بررسی درس اول عربی پایه یازدهم مشترک - حسن اسدی و زینب کسمائی

گرت عیب جویی بود در سرشت نبینی زطاووس جز پای زشت

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ ... ﴾ الحُجرات: ۱۲

ای کسانی که ایمان آورده اید از بسیاری از گمان ها بپرهیزید.

آمنوا: فعل و فاعله " و " بارز - اجْتَنِبُوا: فعل و فاعله " و " - كثيراً: مفعول به - من الظَّنِّ: جار و مجرور

آمنوا: فعل ماضٍ، جمع مذکر غائب،، بربادة حرف واحد من باب إفعال، متعدّد - معلوم

اجتنبوا: فعل أمر، جمع مذکر مخاطب، مزید ثلاثی من باب افتعال، بربادة حرفین (همزه و ت)، متعدّد، معلوم

الظَّنِّ: اسم، مفرد مذکر، معرّف بآل

الدّرس الأوّل: درس اول ترکیب وصفی

من آیات الأخلاق: از آیات اخلاق من آیات: جارومجرور - الأخلاق: مضاف الیه

الأخلاق: اسم، جمع مکسر، (مفرده خُلق ومذکر) معرف بآل

﴿ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴾: به نام خداوند بخشنده و مهربان بِسْمِ: جارومجرور اللّٰه: مضاف الیه

الرّحمن الرّحیم: هر دو صفة (نعت)

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ ﴾

ای کسانی که ایمان آورده اید نباید گروهی، گروهی را مسخره کند شاید بهتر از آنها باشند و نه زنانی زانی را چه بسا بهتر از ایشان باشند.

آمنوا: فعل و فاعله " و " بارز - لا یَسْخَرُ: فعل و فاعله قَوْمٌ (اسم ظاهر) - من قَوْمٍ: جارومجرور - عَسَى = رُبَّمَا: شاید - منهم و منهنّ: جارو مجرور

* حرف اضافه فعل سَخَرَ، من است که ترجمه نمی شود مانند حَصَلَ علی، جاء ید، شَعَرَ ید

* لا نهی + فعل مضارع غایب و متکلم " نباید " ترجمه می شود و فعل به صورت مضارع التزامی ترجمه می گردد.

أن یكونوا و أن یکنّ: فعل در معنای مضارع التزامی (کان، صار، لیس، أصبح از افعال ناقص هستند و فاعل و مفعول ندارند) قواعد درس هفتم پایه یازدهم

لا یَسْخَرُ: فعل مضارع (نهی غایب)، مفرد مذکر غایب، مجرد ثلاثی، دون حرف زائد، متعدّد، معلوم

و لا تلمزوا أنفسکم و لا تنازوا بالألقابِ بِئْسَ الإِسْمُ الفُسُوقُ بَعَدَ الإیمانِ و من لم یتب فأولئک هم الظالمون * یا ایّها الذین آمنوا اجتنبوا کثیراً من الظنّ انّ بعض الظنّ اثمّ و لا تجسسوا و لا یغتب بعضکم بعضاً

از خودتان عیب‌جویی نکنید و همدیگر را با لقب‌های بد نخوانید. بد نامی است، آلوده شدن به گناه پس از ایمان آوردن و هرکس توبه نکند آنها ستمکاران اند (ستمکارند).

ای کسانی که ایمان آوردید از بسیاری گمان‌ها پرهیز کنید قطعاً برخی گمان‌ها گناه است و تجسس نکنید و از یکدیگر غیبت نکنید.

لَاتَلْمِزُوا: فعل مضارع (نهی)، جمع مذکر مخاطب، مجرد ثلاثی، متعدّد، معلوم/فعل و فاعله واو بارز

أَنْفُسٌ: اسم جمع مکسر و (مفرده نفس، مونث معنوی) / مفعول به

کُم: اسم، ضمیر، للمخاطبین - معرفه/مضاف الیه

لَاتَنْابَزُوا (لاتتنازبوا): فعل مضارع (نهی)، جمع مذکر مخاطب، مزید ثلاثی من باب تفاعل، بزيادة حرفین

(ت و الف)، لازم، معلوم/فعل و فاعله ضمیر " و " بارز

الألقاب: اسم، جمع مکسر و (مفرده لقب و مذکر) / مجرور بحرف جر

الْفُسُوقُ: اسم، مصدر، معرفه بال

بَعْدَ، خَلْفَ، جَنْبَ، أَمَامَ، تَحْتَ، بَيْنَ و..... قید هستند و اسم بعد از آنها مضاف الیه است. الإیمان: مضاف الیه

مَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ: (اسلوب شرط) مَنْ: ادات شرط، لَمْ يَتُبْ: فعل شرط، أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ: جواب شرط، أُولَئِكَ: مبتدأ، هُمْ، ضمیر فصل، الظَّالِمُونَ: خبر (قواعد درس دوم پایه یازدهم)

أُولَئِكَ: اسم اشاره للبعید، للجمع / مبتدأ هُمْ: ضمیر فصل برای تاکید ما بین مبتدا و خبر می آید.

الظَّالِمُونَ: اسم جمع مذکر سالم، معرفه، اسم فاعل / خبر

* إِنَّ برسر جمله اسمیه می آید و سبب تاکید در کل جمله می شود. (قواعد درس یک دوازدهم)

لَا تَجَسَّسُوا (لا تتجسسوا): فعل مضارع (نهی)، جمع مذکر مخاطب، مزید ثلاثی من باب تفعّل، بزيادة حرفین (ت و تکرار عین الفعل)، لازم، معلوم/فعل و فاعله ضمیر بارز

لَا يَغْتَابُ: فعل مضارع (نهی غایب)، مفرد مذکر غایب، مزید ثلاثی بزيادة حرفین (اغتاب، يغتَاب، اغْتَاب، اغتيا ب)، متعدّد، معلوم/فعل و فاعله اسم ظاهر (بَعْضٌ) کُم: مضاف الیه بَعْضاً: مفعول

أَيُّحِبُّ أَحَدَكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ ﴿ الحُجُرَاتُ: ۱۱ و ۱۲

آیا یکی از شما دوست دارد گوشت برادرش را در حالی که مرده بخورد و البته که آن را ناپسند شمرده اید از خدا پروا کنید به خدا بسیار توبه پذیر و مهربان است.

کلمات پرسشی همگی اسم هستند بجز هل و ا که حرف استفهام هستند.

يُجِبُّ : فعل مضارع ، للغائب (مفرد مذکر غایب) ، مزید ثلاثی من باب إفعال ، بزيادة حرفٍ واحدٍ (همزه)، متعَدٌّ، معلوم / فعل و فاعله أَحَدٌ

كُم : مضاف اليه - أن يأْكُلَ: فعل و فاعله ضمير هو مستتر - لَحْمٌ - مفعول - مَيِّتًا: حال (درس دوم پایه دوازدهم)

فَكَرِهْتُمُوهُ: فعل و فاعله ضمير واو بارز - «واو» برای اشباع است و ضمير نیست. - هُ : مفعول

اتَّقُوا: فعل أمر ، جمع مذکر مخاطب ، مزید ثلاثی باب إفتعال ، بزيادة حرفين ، (همزه و ت)، متعَدٌّ، معلوم / فعل و فاعله واو بارز - اللّهُ: مفعول - إِنَّ : حرف مشبه بالفعل برای تاکید کل جمله بعد از خود به کار می رود .

قَدْ يَكُونُ بَيْنَ النَّاسِ مَنْ هُوَ أَحْسَنُ مِنَّا، فَعَلَيْنَا أَنْ نَبْتَعِدَ عَنِ الْعُجْبِ وَ أَنْ لَا نَذْكَرَ عُيُوبَ الْآخِرِينَ بِكَلَامٍ خَفِيٍّ أَوْ بِإِشَارَةٍ فَقَدْ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ (ع):

گاهی در میان مردم کسی هست که بهتر از ماست و ما باید از خودپسندی دوری کنیم و عیب های دیگران را با کلامی پوشیده یا با اشاره بیان نکنیم امیر مومنان علی علیه السلام فرموده است :

قد برسر فعل مضارع به معنای گاهی است و برسر فعل ماضی ، ماضی نقلی می سازد.

يَكُونُ : فعل مضارع ، للغائب ، مجرد ثلاثی ، دونَ حرف زائد

بَيْنَ : قيد مکان النَّاسِ: اسم جمع ، مذکر ، معرفه بال / مضاف اليه

هُوَ : اسم ، ضمير ، للغائب / مبتدأ أحسن: اسم ، مفرد ، مذکر ، نکره ، اسم تفضيل / خبر

مِنَّا : جارومجرور علینا : جارومجرور « علی در اول جمله + اسم یاضمیر : به معنای (لازم است بر....، واجب است بر.....) باید) و جمله به صورت امری ترجمه می شود. أَنْ نَبْتَعِدَ: (در معنای مضارع التزامی)

نَبْتَعِدَ: فعل مضارع ، للمتکلم مع الغیر ، مزید ثلاثی من باب افتعال ، بزيادة حرفين ، لازم ، معلوم / فعل و فاعله ضمير " نحن " مستتر

العُجْبِ: اسم ، مفرد ، مذکر ، معرفه بال / عن العجب جارومجرور

أَنْ نَذْكَرَ: (در معنای مضارع التزامی) أَنْ نَذْكَرَ: فعل مضارع، متکلم مع الغیر ، مجرد ثلاثی ، متعَدٌّ ، معلوم / فعل و فاعله أنا ضمير مستتر

عیوب : اسم ، جمع مکسر و (مفرده عَیْب: مذکر) / مفعول

الْآخِرِينَ : اسم ، جمع مذکر سالم ، معرف بال ، اسم تفضيل / مضاف اليه

لازم به ذکر است : دو همزه اول اسم (أخر) به معنای دیگر با هم ادغام و به «آ» تبدیل می شوند.

بِکَلَامٍ : جارومجرور خَفِيٍّ : صفة (نعت)

إِشَارَةٌ (أَشَارَ ، يُشِيرُ ، أَشِرَ) : مصدر باب إفعال مانند: إِدَارَةٌ ، إِنَارَةٌ ، إِقَامَةٌ ، إِجَابَةٌ ، إِعَانَةٌ

*قد + فعل ماضی : در ترجمه ماضی نقلی

قال : ماضی ، للغائب ، مجرد ثلاثی ، متعدّد ، معلوم / فعل و فاعله أمير (لقد: محققاً)

المؤمنين : اسم ، جمع مذكر سالم ، معرف بال ، اسم فاعل / مضاف اليه

« أَكْبَرُ الْعَيْبِ أَنْ تَعَيَّبَ مَا فِيكَ مِثْلَهُ. »

بزرگترین عیب آن است که آنچه را مانند آن در خودت هست عیب بگیری.

أكبر: اسم ، مفرد مذكر ، اسم تفضیل / مبتدأ - العيب: مضاف اليه - أن تعيب: درمعنای مضارع التزامی

تعيب: فعل مضارع ، للمخاطب ، مجرد ثلاثی ، متعدّد ، معلوم / فعل و فاعله ضمير أنت مستتر - ما : اسم موصول /

مفعول - فيك: جارومجرور (خبر مقدم) مثل: مبتدای مؤخر - ه : مضاف اليه

تَنصَحُنَا الْآيَةَ الْأُولَى وَ تَقُولُ: لَا تَعَيَّبُوا الْآخِرِينَ. وَ لَا تُلَقِّبُوهُمْ بِالْقَابِ يَكْرَهُونَهَا. بِئْسَ الْعَمَلُ الْفُسُوقُ! وَ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَهُوَ مِنَ الظَّالِمِينَ.

آیه اول ما را سفارش می‌کند و می‌گوید: از دیگران عیب جویی نکنید و به آن ها لقب هایی ندهید که آن را ناپسند می شمارند آلوده شدن به گناه بدکاری است و هر کس آن را انجام دهد از ستمکاران است .

تَنصَحُ: فعل و فاعله الآية - الأولى : صفة (نعت) - نا : مفعول - تقولُ : فعل و فاعله ضمير هي مستتر

لأتعيبوا : فعل نهی ، جمع مذكر مخاطب ، ثلاثی مجرد ، متعدّد ، معلوم / فعل و فاعله واو بارز

الآخِرِينَ : مفعول - لأتلقبوا : فعل و فاعله ضمير بارز - هم : مفعول - بالقباب: جارو مجرور

يكرهون: فعل و فاعله واو بارز - ها : مفعول به

مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَهُوَ مِنَ الظَّالِمِينَ. (قواعد درس دوم ، اسلوب شرط)

مَنْ: ادات شرط ، يَفْعَلْ : (فعل و فاعله هو مستتر) فعل شرط - ذلكَ : مفعول - هوَ : مبتدأ - مِنَ الظالمينَ : خبر از نوع

جارومجرور (شبه جمله) - هو من الظالمين : جواب شرط

إِذْنٍ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَى فِي هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ: بنابراین خداوند بلند مرتبه در این دو آیه حرام کرده است:

قَدْ + فعل ماضی : معادل معنایی ماضی نقلی

حَرَّمَ : فعل ماضٍ ، مفرد مذكر غایب ، ثلاثی مزید ، باب تفعیل ، بزيادة حرف واحد، (تکرار عین الفعل)، متعدّد ، معلوم / فعل

و فاعله الله

فی هاتین : جارو مجرور - الآيتين : اسم دارای ال بعد از اسم اشاره را مشاراً اليه می گویند.

• الإِسْتِهْزَاءُ بِالْآخِرِينَ وَ تَسْمِيَتُهُمُ بِالْأَسْمَاءِ الْقَبِيحَةِ.

مسخره کردن دیگران و با اسامی زشت نامیدن آن ها را .

الإستهزاء: مفعول - بِالْآخَرِينَ: جارومجرور و: حرف عطف - تَسْمِيَةً: معطوف - هُم مضاف اليه -

بِالْأَسْمَاءِ: جارومجرور - الْقَبِيحَةِ: صفة (نعت)

• سَوَاءَ الظَّنِّ وَ هُوَ اتِّهَامٌ شَخِصٍ لِشَخِصٍ آخَرَ بِدُونِ دَلِيلٍ مَنْطِقِيٍّ.

بدگمانی را و آن تهمت زدن شخصی به شخص دیگر بدون دلیل منطقی است .

سوء: مفعول - الظَّنِّ: مضاف اليه - وَ - هُوَ: مبتدأ - اتِّهَامٌ: خبر - شَخِصٍ: مضاف اليه - لِشَخِصٍ: جارومجرور - آخَرَ:

صفة (نعت) - بِدُونِ: جارومجرور - دَلِيلٍ: مضاف اليه - مَنْطِقِيٍّ: صفة (نعت)

• التَّجَسُّسُ وَ هُوَ مُحَاوَلَةٌ قَبِيحَةٌ لِكَشْفِ أَسْرَارِ النَّاسِ لِفَضْحِهِمْ وَ هُوَ مِنْ كِبَائِرِ الذُّنُوبِ فِي مَكْتَبِنَا وَ مِنَ الْأَخْلَاقِ السَّيِّئَةِ.

تجسس را و آن تلاشی ناپسند برای پرده برداشتن از راز های مردم برای رسوا کردن آنهاست و از بزرگترین گناهان در مکتب ما و از رفتارهای زشت است .

التَّجَسُّسُ: مفعول - هُوَ: مبتدأ - مُحَاوَلَةٌ: خبر - قَبِيحَةٌ: صفة (نعت) - لِكَشْفِ: جارومجرور - أَسْرَارِ: مضاف اليه - النَّاسِ:

مضاف اليه - لِفَضْحِهِمْ: جارومجرور - هِم: مضاف اليه - هُوَ: مبتدأ - مِنْ كِبَائِرِ: خبر ازنوع شبه جمله (جارومجرور) - الذُّنُوبِ:

مضاف اليه - فِي مَكْتَبِ: جارومجرور - نا: مضاف اليه - وَ: حرف عطف - مِنَ الْأَخْلَاقِ: جار و مجرور - السَّيِّئَةِ: صفة (نعت)

• وَ الْغَيْبَةُ وَ هِيَ مِنْ أَهَمِّ أَسْبَابِ قَطْعِ التَّوَاصُلِ بَيْنَ النَّاسِ.

و غیبت را و آن از مهمترین علت های قطع ارتباط میان مردم است .

الْغَيْبَةُ: مفعول - هِيَ: مبتدأ - مِنْ أَهَمِّ: خبر ازنوع شبه جمله (جارومجرور) - أَسْبَابِ: مضاف اليه - قَطْعِ:

التَّوَاصُلِ: مضاف اليه - بَيْنَ: قید - النَّاسِ: مضاف اليه

سَمَّى بَعْضَ الْمُفَسِّرِينَ سُورَةَ الْحُجْرَاتِ الَّتِي جَاءَتْ فِيهَا هَاتَانِ الْآيَتَانِ بِسُورَةِ الْأَخْلَاقِ.

برخی از مفسران سوره حجرات را که در آن این دو آیه آمده است ، سوره اخلاق نامیده اند.

سَمَّى: فعل ماضٍ ، مفرد مذكر غائب ، ثلاثی مزید من باب تفعیل ، بزيادة حرف واحد ، متعدِّ ، معلوم / فعل و فاعله بَعْضُ

الْمُفَسِّرِينَ: اسم جمع مذكر سالم ، معرفه ، اسم فاعل من المصدر تفسیر / مضاف اليه

سُورَةَ: مفعول - الْحُجْرَاتِ: مضاف اليه - الَّتِي: اسم موصول در معنای «که» صفت محسوب می شود.

جَاءَتْ: فعل و فاعله هَاتَانِ - فِيهَا: جارومجرور - الْآيَتَانِ: اسم دارای ال ، بعد از اسم اشاره ، مشاّر اليه نامیده می شود .

بِسُورَةِ: جارومجرور - الْأَخْلَاقِ: مضاف اليه

عَسَى: شاید = رُبَمَا	تَسْمِيَّة: نام دادن، نامیدن	إِتَّقَى: پروا کرد (مضارع: يَتَّقِي)
فُسُوق: آلوده شدن به گناه	(سَمَى/ يُسَمِّي)	إِتَّقُوا اللَّهَ: از خدا پروا کنید
فَضَح: رسوا کردن	تَنَابُز بِالْأَلْقَابِ: به یکدیگر لقب های	إِثْم: گناه = ذَنْب
قَدْ: گاهی، شاید (بر سر مضارع)	زشت دادن (تَنَابَرَ، يَتَنَابَرُ)	إِسْتِهْزَاءٌ بِ: ریشخند کردن
« قَدْ يَكُونُ: گاهی می باشد » / بر	تَوَاب: بسیار توبه پذیر، بسیار	(إِسْتِهْزَاءً، يَسْتِهْزِئُ)
سر فعل ماضی برای نزدیک ساختن	توبه کننده	إِغْتَاب: غیبت کرد (مضارع: يَغْتَابُ)
زمان فعل به حال و معادل ماضی	تَوَاصَلَ: ارتباط (تَوَاصَلَ، يَتَوَاصَلُ)	لَا يَغْتَابُ: نباید غیبت کند
نقلی است.	حَرَّمَ: حرام کرد (مضارع: يُحَرِّمُ)	أَنْ يَكُنَّ: که باشند (كَانَ، يَكُونُ)
كِبَائِر: گناهان بزرگ «مفرد: كَبِيرَةٌ»	خَفِيَ: پنهان ≠ ظاهر	أَنْ يَكُونُوا: که باشند (كَانَ، يَكُونُ)
كِرَّة: ناپسند داشت (مضارع: يَكْرَهُ)	سَخَّرَ مِنْ: مسخره کرد	بَعْضٌ ... بَعْضٌ: یکدیگر
لَحْم: گوشت «جمع: لُحُومٌ»	(مضارع: يَسَخِّرُ / مصدر: سُخَّرِيَّة)	بِئْسَ: بد است
لَقَّبَ: لقب داد (مضارع: يُلَقِّبُ)	لَا يَسَخِّرُ: نباید مسخره کند	تَابَ: توبه کرد (مضارع: يَتُوبُ)
لَمَزَ: عیب گرفت (مضارع: يَلْمِزُ)	عَابَ: عیب جویی کرد، عیب دار کرد	لَمْ يَنْتَبُ: توبه نکرد
مَيِّت: مُرْدَه	(مضارع: يَعِيبُ)	تَجَسَّسَ: جاسوسی کرد
«جمع: أَمْوَاتٌ، مَوْتَى» ≠ حَيٍّ	عُجِبَ: خود پسندی	(مضارع: يَتَجَسَّسُ)

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَالْخَطَا حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

- ۱- سَمَى بَعْضُ الْمُفَسِّرِينَ سُورَةَ الْحُجُرَاتِ بِعَرُوسِ الْقُرْآنِ. خطأ
- ۲- حَرَّمَ اللَّهُ فِي هَاتَيْنِ الْأَيَّتَيْنِ الْإِسْتِهْزَاءَ وَالْغَيْبَةَ فَقَطَّ. خطأ
- ۳- الْغَيْبَةُ هِيَ أَنْ تَذُكَّرَ أَخَاكَ وَأَخْتَكَ بِمَا يَكْرَهُانِ. صحيح
- ۴- إِنَّ اللَّهَ يَنْهَى النَّاسَ عَنِ السُّخْرِيَّةِ مِنَ الْأَخْرَيْنِ. صحيح
- ۵- أَلَسَّعِي لِمَعْرِفَةِ أَسْرَارِ الْأَخْرَيْنِ أَمْرٌ جَمِيلٌ. خطأ

قواعد درس اول

بخش اول: اسم تفضیل

اسم تفضیل: (صفت تفضیلی) برای بیان برتری کسی یا چیزی در یک صفت به کار می رود و معادل صفت برتر و صفت عالی (برترین) در زبان فارسی است که با پسوند «تر» و «ترین» بکار می رود.

اسم تفضیل دو وزن دارد: **أفعل (للمذکر) : أحسن * فُعلی (للمؤنث) : حُسنی**

أفضلُ النَّاسِ أنفعهم للناس : أفضلُ : مبتدا و الجملة اسمیة - النَّاس : مضاف إليه - أنفعُ : خبر مفرد (اسم) - هم : مضاف إليه - للناس : جارّ و مجرور (حرف اضافه + متمم)

أفضل : اسم - مفرد (جمعه أفاضل - أفضلون - أفضلین) - مذکر - مشتق و اسم تفضیل من المصدر فضل - معرّف بالإضافة

نکته: هرگاه پس از اسم تفضیل حرف جر «مِن» بیاید، (مذکر و مؤنث) اسم تفضیل به صورت صفت برتر ترجمه می شود. در این حالت اسم تفضیل بر مقایسه دلالت دارد.

هو أكبرُ منك: او از تو بزرگتر است . أنتِ أكبرُ من فاطمة

مریم فضلی من فاطمة خلقا. ← غلط در مقام مقایسه فُعلی کاربرد ندارد.

نکته: هرگاه صفت تفضیلی یا عالی را در مقام صفت عادی یا اسم به کار ببریم (مقایسه ای نباشد) باید با موصوف از نظر جنس مطابقت داشته باشند: مثال: أحمد هو الطالبُ الأكبر - مریم هی الطالبة الكبرى

عین الخطأ عن اسم التفضیل: عمومی ریاضی خارج کشور ۹۸

۱- الحديقة الصغرى مع الأشجار المثمرة أحسن من الحديقة الكبرى من دون الأثمار!

۲- الإخوان الذين يساعدوننا في أمورنا الصعبة خير إخوان في حياتنا!

۳- إن الأعمال التي نعملها لكسب الحلال **فضلى** من بقية أعمالنا!

۴- ساعات تفكرنا في اليوم الواحد أقل من نومنا عادةً!

عین الخطأ (في التفضیل): عمومی انسانی داخل ۹۸

(۱) لا شك أن لغة القرآن أبلغ من جميع اللغات الأخرى!

(۲) إن أختي الصغرى هي التلميذة الكبرى في الصف!

(۳) معلّمونا في المدرسة من أفاضل معلّمي البلاد!

(۴) هذه التلميذة **صغرى** من زميلاتها في الصف!

نکته: هرگاه اسم تفضیل مضاف واقع شود به صورت صفت برترین ترجمه می شود. هُوَ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ : او بهترین آفریننده است.

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ: تَرَجِمِ الْأَحَادِيثَ التَّالِيَةَ ثُمَّ صَعِّحْ خَطَأً تَحْتَ اسْمِ التَّفْضِيلِ. صفحه ۷

تَرَجِمِ: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - الأحاديث: مفعول به - التالیه: صفت - صَعِّحْ: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - خَطَأً: مفعول به - اسم: مضاف إليه - التفضیل: مضاف إليه

۱- سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): مَنْ أَحَبُّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ؟ قَالَ: أَنْفَعُ النَّاسِ لِلنَّاسِ.

از پیامبر خدا (ص) پرسیده شد: چه کسی محبوب ترین مردم نزد خداست؟ فرمود: سودمندترین مردم برای مردم.

اسم تفضیل: أَحَبُّ - أنفع / سُئِلَ: فعل ماضی مجهول و فاعله محذوف - رسول: نائب فاعل - الله: مضاف إليه

صرفاً جهت اطلاع " تشخیص نقش اسم های استفهام " : با یک جواب فرضی

مَنْ أَنْتَ؟ أَنَا كَامِيَار. أَنَا: مبتدا - كَامِيَار: خبر

مَنْ: خبر مقدّم - أَنْتَ: مبتدا مؤخّر

ماذا رأيت في الطريق؟ - رأيت في الطريق قِطَّةً. قِطَّة: مفعول به - ماذا: مفعول به مقدّم

كَمْ عَمْرُكَ؟ - عمري ستّة عشر.

عمر: مبتدا - ي: مضاف إليه - ستّة عشر: خبر / كَمْ: خبر مقدّم - عمر: مبتدا مؤخّر - ك: مضاف إليه

من ساعدك؟ - أحمد ساعدني. أحمد: مبتدا - من: مبتدا

من أحب إليك؟ - سعيد أحب إلي. سعيد: مبتدا - من: مبتدا

كيف أنت؟ - أنا مريض. مريض: خبر - كيف: خبر مقدّم - أنت: مبتدا مؤخّر

۲- أَعْلَمُ النَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ. رسول الله (ص)

داناترین مردم کسی است که علم مردم را به علم خود افزود. اسم تفضیل: أَعْلَمُ

أَعْلَمُ: مبتدا - النَّاسِ: مضاف إليه - مَنْ: خبر (اسم های موصول الذی، الّتی مَنْ، ما در معنا است یا هستند داشته

باشند حتما خبر هستند.) - عِلْمَ: مفعول به - النَّاسِ: مضاف إليه - إِلَى عِلْمِ: جارّ و مجرور - ه: مضاف إليه

۳- أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْكَسْبُ مِنَ الْحَلَالِ. رسول الله (ص)

برترین کارها کسب از حلال است. اسم تفضیل: أَفْضَلُ

أَفْضَلُ: مبتدا - الْأَعْمَالِ: مضاف إليه - الْكَسْبُ: خبر مفرد (اسم) - مِنَ الْحَلَالِ: جار و مجرور

الأعمال: اسم - جمع مكسّر (مفرده: العمل " مذکر ") - معرّف بأل

نکته: دوکلمه خیر و شر اگر مضاف واقع شوند یا بعد از آن ها حرف جر « من » بیاید ، به معنی «بهتر یا بهترین» و « بدتر و بدترین» ترجمه می شوند و اسم تفضیل هستند.

مثال: - أنا خَيْرٌ مِنْكَ: من از تو بهترم.

خَيْرُ النَّاسِ مَنْ يَنْفَعُ النَّاسَ وَ شَرُّ النَّاسِ مَنْ يَضُرُّ النَّاسَ. بهترین مردم کسی است که به مردم سود می رساند و بدترین مردم کسی است که به مردم ضرر می رساند.

تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً. رَسُولُ اللَّهِ (ص) ساعتی اندیشیدن بهتر از عبادت هفتاد سال است.

شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَ لَا يَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ (ع)

بدترین مردم کسی است که پایبند به امانت نباشد و از خیانت دوری نکند.

خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ (ع) بهترین کارها میانه ترین آنهاست.

حیی علی خیر العمل : به سوی بهترین کار بشتاب.

تَوَجَّهْ : خیرک فی حقِّ الآخِرین لا یخفی علی أحد. خوبی تو در حق دیگران بر کسی پوشیده نمی ماند.

مَنْ یَعْمَلُ خَیْرًا یُشَاهِدُ نَتِیْجَتَهُ. هر کسی خوبی کند نتیجه اش را می بیند.

خَیْرٌ وَ شَرٌّ در معنای خوبی و بدی یا خوب و بد اسم تفضیل نیستند.

نکته: خیر و شر وقتی " ال " بگیرند اسم تفضیل نیستند.

هنر ۹۸

عین کلمه «خیر» لیست اسم تفضیل:

(۲) خیر النَّاسِ مَنْ یُجْبِرُ نَفْسَهُ عَلَی الْخَیْرِ!

(۱) الخیر فی ما وقع!

(۴) أَحَبُّ أَنْ أَقُومَ بِخَیْرِ الْأَعْمَالِ فِی الْحَیَاةِ!

(۳) خیر الأعمال أوسطها!

در گزینه دو : خیر اسم تفضیل است ولی الخیر اسم تفضیل نیست.

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ: تَرَجِّمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ. صفحہ ۸

إِخْتَبِرْ: فعل و فاعله أنت مستتر - نفس: مفعول به - ك: مضاف إليه- تَرَجِّمِ: فعل و فاعله أنت مستتر - العبارات: مفعول به - التالية: صفة (نعت)

إِخْتَبِرْ: فعل أمر - مفرد مذكر مخاطب (للمخاطب) - ثلاثی مزيد بزيادة حرفین (همزه - ت) من باب افتعال - متعدّ - معلوم

خیر: اسم تفضیل

۱- ﴿ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴾ المؤمنون: ۱۰۹

پروردگارا ایمان آوردیم پس ما را بیامرز و به ما رحم کن که تو (حال آن که تو) بهترین رحم کنندگان هستی.

نا (در رَبَّنَا) : مضاف إليه - نا (در آمَنَّا) : فاعل - نا (در لنا) : مجرور بحرف جرّ - نا (در ارحمنا) : مفعول به

۲- خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَىٰ إِلَيْكُمْ عُيُوبَكُمْ. رسول الله (ص)

بهترین برادران شما کسی است که عیب هایتان را به شما هدیه داد (گوشزد کرد).

خیر: اسم تفضیل در نقش مبتدا - مَنْ : خبر مفرد (اسم) - عیوب: مفعول به

أخ: برادر جمع: إخوان - إخوة / أخوان - أخوین: مثنی

۳- ﴿ لَيْلَةَ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴾ القدر: ۳

شب قدر بهتر از هزار شب است. **خَیْر: اسم تفضیل**

لیلة: مبتدا - القدر: مضاف إليه - خَیْر: خبر مفرد (اسم) - مِنْ أَلْفٍ : جارّ و مجرور - شهر: مضاف إليه

۴- مَنْ غَلَبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ. أمير المؤمنين علی (ع)

هر کس شهوتش بر عقلش چیره شد (چیره شود) از چهارپایان بدتر است. **شَرٌّ: اسم تفضیل**

مَنْ : مبتدا - غَلَبَتْ : فعل شرط (درس دوم) - شهوة: فاعل - ه - مضاف إليه - عقل: مفعول - ه - مضاف إليه - فاء

جزاء شرط (درس دوم) - هو شَرٌّ من البهائم : جواب (جزای) شرط - هو : مبتدا - شَرٌّ: خبر مفرد - من البهائم : جارّ و

مجرور

البهائم : جمع مکسر (مفرد بهیمة)

۵- شَرُّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهِينِ.

بدترین مردم ، (آدم) دورو است. **شَرٌّ: اسم تفضیل**

شَرٌّ: مبتدا - النَّاسِ: مضاف إليه - ذُو : خبر مفرد (اسم) - الوجْهِينِ: مضاف إليه

ذو = صاحب

نکته: اگر اسمی بر وزن أفعل باشد ولی بر رنگ یا عیب دلالت کند ، اسم تفضیل نیست.

أسود (سیاه) ، أبيض (سفید) ، أحمر (سرخ) ، أخضر (سبز) ، أزرق (آبی) ، أصفر (زرد)

أعوج ، أبکم (لال) ، أعمى (کور) ، أَلکن (لکنت دار) ، أصمّ (کر) ، أحمق (احمق) ، أبله (ابله)

مؤنث این کلمات بر وزن فَعَلَاء می باشد.

* اسم هایی مانند: أعمّ، أخصّ، أهدمّ، أشدّ، أحبّ، أجلّ، أحرّ، أضربّ، أحلّ، أقلّ، ... اسم تفضیل هستند و دو حرف هم جنسشان ادغام شده است.

* گاهی اسم تفضیل بخاطر سهولت تلفظ بر وزن أفعی می آید: أعلى " بالاتر، بالاترین " (علیا) - أدنى " پایین تر، پایین ترین - نزدیکتر، نزدیکترین - پست تر، پست ترین " (دنیا) - أبقى " ماندگارتر، ماندگارترین " - أحلى " شیرین تر، شیرین ترین " - أزكى " وارسته تر، وارسته ترین " - أقوى " قوی تر، قوی ترین " - أتقى " با تقواتر، با تقوا ترین " ، أغلى " گران تر، گران ترین " ...

گاهی اسم تفضیل بدون تر یا ترین ترجمه می شوند: تتساقط الفِراخُ من الأعلى إلى الأسفل. جوجه ها از بالا به پایین می افتند.

توجه: أول (أولى) از اعداد ترتیبی و آخر (أخرى) " دیگر " اسم تفضیل هستند. آخر (آخرة) اسم فاعل است.

کلمه آخر در اصل أءخر بوده و بعد از ادغام دو همزه بصورت آخر نوشته می شود.

أولى (نخستین، اولین) را با اولی (سزاوارتر، سزاوارترین) گرچه هر دو اسم تفضیل هستند ولی به تفاوت آنها دقت کنید.

نکته: اسم تفضیل بر وزن أفعل را نباید با فعل ماضی باب إفعال و اول شخص مفرد (متکلم وحده) مضارع و با فعل امر مفرد مذکر مخاطب اشتباه کرد که حتما باید به معنای آنها در جمله دقت شود. مثال: أكرمَ الوالدُ بنتَهُ: پدر، دخترش را گرامی داشت. (فعل ماضی در باب إفعال) - أنا أعلمُ ما كتمت عني. آنچه را که از من پوشاندی می دانم. (أعلم: مضارع متکلم وحده) - أكرم الضيوف كثيرا. مهمانان را زیاد گرامی بدار. (أكرم: امر)

نکته: جمع مکسر اسم تفضیل (أفعل) بر وزن أفاعل است: أكابر * أراذل * أفاضل و برای أفعل جمع مذکر سالم "أفضلون (أفضلین) و برای فُعلی جمع مؤنث سالم "فَضلیات" استفاده می شود.

أفعل + اسم (اسم) : اسم تفضیل أحسن لون

أهدی عملٍ نعرفه، هو بالعمل لا بالكلام!

مگر اینکه آن اسم جمع مؤنث سالم باشد که در این حالت به ترجمه پناه می بریم.

مدیر المستشفى أكرم الممرضات. مدیر بیمارستان پرستاران را گرامی داشت. (فعل)

بکلامه اللین سَمعنا أهدی الكلمات. (هدایت کننده ترین سخنان - اسم تفضیل)

أفعل + أن (أن - إلى): معمولا فعل است.

أعلم أن من جمع علم الناس إلى علمه فهو عليم. می دانم که ...

أحب أن تكون معي في هذه السفرة. دوست دارم که ...

صديقي أهدى إلي كتابًا من مكتبته. هدیه داد

مَنْ أَحْسَنَ إِلَيْكَ فَأَحْسِنْ إِلَيْهِ، وَ هَذَا الْعَمَلُ حَسَنٌ! نیکو کرد - نیکو کن

أَنْجَحُ : فعل مضارع - موفق می شوم / اسم تفضیل - موفق تر، موفق ترین

هو أَنْجَحُ : عدم هماهنگی ضمیر و أفعل اسم تفضیل

كان مِنْ بَيْنِ أَوْلِيَاءِي مَنْ هُوَ أَنْجَحُ التَّلَامِيذِ.

أَنَا أَنْجَحُ فِي الْإِمْتِحَانِ. فعل مضارع (من در امتحان موفق می شوم) - اسم تفضیل (من در امتحان موفق ترم)

أَنَا أَنْجَحُ التَّلَامِيذِ. اسم تفضیل (من موفق ترین دانش آموزان هستم)

كان مِنْ بَيْنِ أَوْلِيَاءِي مَنْ هُوَ أَنْجَحُ التَّلَامِيذِ.

أَفْعَلٌ + (.....) : فعل أسخَطَ الصَّبُورَ الشَّيْطَانَ بِحِلْمِهِ أَمَامَ الْمَشَاكِلِ!

(انسان) شکیبا، شیطان را با بردباری خود در برابر مشکلات خشمگین کرد.

أَفْعَلٌ + اسم موصول (مَنْ ، مَا ، الَّذِي در معنای کسی است که ، چیزی است که) : أَفْعَلٌ " اسم تفضیل در

نقش مبتدا - اسم موصول در نقش خبر

أَتَقَى النَّاسَ مَنْ لَا يَخَافُ النَّاسَ مِنْ لِسَانِهِ. أَحَبُّ إِخْوَانِنَا مَنْ يُرْشِدُونَنَا إِلَى فَهْمِ عَيْبُونَا بِكَلَامٍ لَيِّنٍ.

آیا ممکن است أفعل بدون حرکت در عبارت دو وجهی (فعل و اسم تفضیل) باشد؟ بله

أَحَبُّ صَدِيقِي الَّذِي يُفَكِّرُ فِي أَعْمَالِهِ وَ أَسَالِيْبِهِ دَائِمًا.

۱- محبوب ترین دوست من کسی است که همیشه در (به) کارها و روش هایش می اندیشد. أَحَبُّ : اسم تفضیل

۲- دوستم را که همیشه در (به) کارها و روش هایش می اندیشد دوست دارم. أُحِبُّ : فعل مضارع

توجه: " أفاعِل " ی که مفردش أفعل باشد معمولاً اسم تفضیل است. أَرَاذِلُ (أَرَذَلُ) - أَفَاضِلُ (أَفْضَلُ) - أَقَارِبُ (أَقْرَبُ)

(- أَكْبَرُ (أَكْبَرُ))

أَصَابِعُ : إصْبَعٌ " گرچه أُصْبِعُ وَ أَصْبَعُ هُمَ می شود. (انگشت) - أَسَاوِرُ : سِوَارٌ (النگو - دستبند) اسم تفضیل نیستند.

عَيْنٌ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ: ریاضی ۹۸

۱- أَتَقَى النَّاسَ مَنْ لَا يَخَافُ النَّاسَ مِنْ لِسَانِهِ! ۲- كَانَ مِنْ بَيْنِ أَوْلِيَاءِي مَنْ هُوَ أَنْجَحُ التَّلَامِيذِ!

۳- أَعْلَمُ أَنَّ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ فَهُوَ عَلِيمٌ! ۴- إِنَّ اللَّوْنَ الْأَبْيَضَ أَحْسَنَ لَوْنٍ لِأَلْبَسَةِ الْمَمْرُضَاتِ!

عَيْنٌ مَا لَيْسَ فِيهِ «اسم التَّفْضِيلِ»: زبان خارجه ۹۸

- (۱) أفاضلنا من يُحِبُّون العلم و يعلمون به!
(۲) أَحَبُّ المعلمين الَّذِينَ يَنْفَعُونَ النَّاسَ بِأَعْمَالِهِمْ!
(۳) حُسْنُ الخلق أثقل الأعمال عند الله من عباده!
(۴) أَحَبُّ إخواننا من يُرشدوننا إلى فهم عيوبنا بكلام لِيِّن!

عَيْن ما لَيْسَ فِيهِ اسم التفضيل: هنر ۹۹

- (۱) هو في حياته أَهْدَى مِنِّي كثيرًا!
(۲) بكلامه اللَّيِّن سَمَعْنَا أَهْدَى الكلمات!
(۳) صديقي أَهْدَى إِلَيَّ كتابًا من مكتبته!
(۴) أَهْدَى عملٍ نعرفه، هو بالعمل لا بالكلام!

عَيْن وزن « أفعل » لَيْسَ اسم تفضيل: زبان خارجه ۹۹

- (۱) السَّكوت أبلغ كلامٍ مقابل الجاهل!
(۲) هذه السورة أعظم السور في القرآن الكريم!
(۳) مَنْ أَحْسَنَ إِلَيْكَ فَأَحْسِنَ إِلَيْهِ، و هذا العمل حسن!
(۴) الغنى الأكبر اليأس من كلِّ ما في أيدي الآخرين!

عَيْن ما فِيهِ اسم تفضيل: اختصاصی انسانی ۹۹

- ۱- لِنَبْتَعدُ عن الأعمال الَّتِي تجعل الأراذل يَحْكُمون علينا!
۲- أَحَبُّ صديقي الَّذِي يُفَكِّرُ في أعماله و أساليبه دائماً!
۳- كتب التلميذ واجباته مُتَأَخَّرًا فَمَا أَرْضَى معلّمه عنه!
۴- أسخِط الصبورَ الشَّيْطَانَ بحلمه أمام المشاكل!

حرف آخر: أحمد و أربع اسم تفضيل نیستند.

بخش دوم: اسم مکان

اسم مکان: مَفْعَل " مَشْهَد - مَسْقَط - مَلْعَب - مَأْمَن - مَفْعِل " مَسْجِد - مَنْزِل - مَحْفِل - مَفْعَلَة: مَحْكَمَة - مَدْرَسَة - مَزْرَعَة - مَقْبَرَة - مَطْبَعَة (چاپخانه)

اسم مکان جامد (بَيْت - دار - وَكُنَة) موضوع بحث ما نیست - اسم مکان مشتق (از مصدر ساخته شده اند بر وزن : مَفْعَل - مَفْعِل - مَفْعَلَة - جمع همگی مَفَاعِل) - مفعلة جمع سالمش کاربرد زیادی دارد: مكتبة " مكتبات "

هر گزردی گزردو نیست.

عَيْن ما يَدُلُّ على المكان: اختصاصی انسانی داخل ۹۸

- (۱) هو من مُقاتلينا!
(۲) يَمشون في مساكنهم!
(۳) هو من مَفَاخر أُمَّتِنَا!
(۴) مصالح الأُمَّة نحفظها!

مُقاتِل: اسم فاعل از باب مُفَاعَلَة / مَساكن: مفرده مَسْكَن (سکونت گاه) - اسم مکان / مَفَاخِر (افتخارات): مفرده مَفْخَر أو مَفْخَرَة = فَخْر - مصدر ميمى / مصالح: مفرده مصلحة = منفعة = نفع - مصدر ميمى

مَقْتَل الحسين (ع) كربلاء. كربلاء: راهنما - مَقْتَل: اسم مكان
 مَقْتَل الحسين (ع) سنة ٦١ هـ. سنة ...: راهنما - مَقْتَل: اسم زمان
 إِنَّ مَوَعِدَهُم الصبح أليس الصبح بقريب. الصبح: راهنما - مَوَعِد: اسم زمان
 مَقْتَل الحسين (ع) فاجعة كبيرة في تاريخ الإسلام. با توجه به فاجعة - مَقْتَل مصدر ميمي
 معارف: معرفة "شناختن" - اسم مكان نيست - مصدر ميمي

مكارم: شايستگي ها مفرده مكرمة "بزرگواری - شايستگي - كرامة - كرم" - مصدر ميمي

عَيْن ما يختلف عن الباقي: مواضع - موافق - مواعد - مقاصد - موانع - مداخل

همگی بر وزن مفاعیل هستند ولی موانع بر وزن فواعیل است

مشاكيل: مفاعیل - ولی اسم مكان نيست - بر اساس مفرد: مُشَكِل "اسم فاعل از باب إفعال"

یادآوری اسم فاعل با مثال های ویژه: موانع - مشاكيل - قضاة (قاضي) - طلبة (مفرد طالب) "فَجْرَة (فاجر) - كَفْرَة (كافر) - قَتْلَة (قاتل) - كَسْبَة (كاسب) - عَمَلَة (عامل)

عَيْن ما فيه اسم التفضيل و اسم المكان معًا: رياضی ٩٩

(١) إِنَّ بعض المتاجر مفتوح إلى نهاية الليل!

(٢) رأيتُ مكتبة في مدينتنا كانت من أكابر مكاتب العالم!

(٣) نُحِبُّ أَنْ نشتري ما نريده بثمان أرخص و نوعيّة أعلى!

(٤) يجب أن يكون لون جدار المطابخ خاصّة في الأماكن العامّة أبيض!

اسم مكان (مثال های ویژه):

مَكان - مَجال - مَدار - مَطار - ... حرف وسط تبدیل به الف شده است. مثلا: مَطِير شده مَطار

مَحَلّ - مَقَرّ - مَفَرّ - مَمَرّ (راهرو) - ... ادغام شده است. مثلا مَفَرّ شده مَفَرّ

إخْتِبَرِ نَفْسَكَ: تَرَجِمِ الْإيْتِنِ وَ الْعِبَارَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ اسْمَ الْمَكَانِ وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ.

١- ﴿ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ صَلَّى عَنْ سَبِيلِهِ... ﴾ النحل: ١٢٥ اسم تفضيل: أحسن - أعلم

و با آنها به (روشی) که بهتر است بحث کن چرا که پروردگار تو به کسی که از راهش گمراه شد آگاه تر است.

٢- ﴿ وَ الْآخِرَةُ خَيْرٌ وَ أَبْقَى ﴾ الأعلى: ١٧ و آخرت بهتر و ماندگارتر است. اسم تفضيل: خَيْرٌ - أَبْقَى

أخِر، آخِرَة: اسم فاعل / آخِر، آخِرَى: اسم تفضيل

٣- كَانَتْ مَكْتَبَةٌ « جُنْدِي سَابور » فِي خوزستان أَكْبَر مَكْتَبَةٍ فِي الْعَالَمِ الْقَدِيمِ. اسم تفضيل: أكبر - اسم مكان: مَكْتَبَة

• در گروه های دو نفره شبیه گفت وگویی زیر را در کلاس اجرا کنید.

حواژ - في سوقٍ مَشْهَد سوق : مؤنث معنوی - مشهد : مؤنث معنوی

الرَّائِةُ الْعَرَبِيَّةُ	زائر عربی	بَائِعُ الْمَلَابِيسِ	لباس فروش
سَلَامٌ عَلَيْكُمْ. درود بر شما	عَلَيْكُمْ السَّلَامُ مَرْحَبًا بِكُمْ. درود بر شما، خوش آمدی		
كَمْ سِعْرُ هَذَا الْقَمِيصِ الرَّجَالِيِّ؟ قیمت این پیراهن مردانه چنده؟ کم : خبر مقدم - سِعْر: مبتدا مؤخّر - هذا : مضاف إليه - القَمِيص: مشارإليه - الرَّجَالِي: صفت	سِتُّونَ أَلْفَ تومان. شصت هزار تومان		
أُرِيدُ أَرْحَصَ مِنْ هَذَا. هَذِهِ الْأَسْعَارُ غَالِيَةٌ. ارزان تر از این می خواهم. این قیمت ها گران است. أُرِيدُ: فعل مضارع در باب إفعال (أراد - يريد - أريد - إرادة) - أَرْحَصَ: مفعول به - هذه : مبتدا - الأسعار: مشارإليه - غَالِيَةٌ: خبر مفرد (اسم) أرخص متضاد أغلى / غالية متضاد رخيصة	عِنْدَنَا بِسِعْرِ خَمْسِينَ أَلْفَ تومان. تَفْضَلِي أَنْظُرِي. به قیمت پنجاه هزار تومان داریم. بفرما نگاه کن. عند: خبر مقدم - نا : مضاف إليه - مبتدا محذوف " قميص " - خمسین : مضاف إليه - تومان: مضاف إليه - تَفْضَلِي: فعل و فاعله " ي " بارز - أَنْظُرِي: فعل و فاعله " ي " بارز		
أَيُّ لَوْنٍ عِنْدَكُمْ؟ چه رنگی دارید؟ أَيُّ: مبتدا - لون: مضاف إليه - عند: خبر - کم: مضاف إليه	أَبْيَضُ وَ أَسْوَدُ وَ أَرْقُ وَ أَحْمَرُ وَ أَصْفَرُ وَ بَنَفْسَجِيٌّ. سفید و سیاه و آبی و سرخ و زرد و بنفش		
بِكَمْ تومان هَذِهِ الْفَسَاتِينُ؟ این پیراهن های زنانه چند تومان است. بكم : خبر مقدّم - هذه: مبتدا مؤخّر - الفساتين : مشارإ إليه - فساتين مانند سلاطين ، بساتين، قوانین ، میادین ، مجانین ، دلافین ، مساکین جمع مکسر است.	تَبَدُّ الْأَسْعَارُ مِنْ خَمْسَةِ وَ سَبْعِينَ أَلْفًا إِلَى خَمْسَةِ وَ ثَمَانِينَ أَلْفَ تومان. قیمت ها از هفتاد و پنج هزار شروع می شود تا هشتاد و پنج هزار تومان تَبَدُّ: فعل - الأسعارُ: فاعل " اسم ظاهر "		
الْأَسْعَارُ غَالِيَةٌ! قیمت ها گران است.	سَيِّدَتِي يَخْتَلِفُ السَّعْرُ حَسَبَ التَّوَعِيَّاتِ. خانم، قیمت بر اساس جنس ها فرق دارد. سَيِّدَة: منادا - ي: مضاف إليه - يَخْتَلِفُ: فعل - السَّعْرُ: فاعل " اسم ظاهر "		

<p>السَّرَوَالُ الرَّجَالِيُّ يَتَسَعِينَ أَلْفَ تَومَانٍ وَ السَّرَوَالُ النِّسَائِيُّ يَحْمَسَةَ وَ يَتَسَعِينَ أَلْفَ تَومَانٍ. شلوار مردانه نود هزار هزار تومان و شلوار زنانه نود و پنج هزار تومان است.</p>	<p>یگم تومان هذه السراويل؟ اين شلوارها چند تومان است؟ السراويل : جمع مكسر</p>
<p>ذَلِكَ مَتَجَرُّ زَمِيلِي، لَهُ سَرَاوِيلُ أَفْضَلُ. آن مغازه ی همکارم است، شلوارهای بهتری دارد. ذلك : مبتدا - متجر: خبر مفرد - زميل : مضاف إليه - ي: مضاف إليه - له : خبر مقدم - سراويل : مبتدا مؤخر - أفضل : صفت (نعت)</p>	<p>أَرِيدُ سَرَاوِيلَ أَفْضَلَ مِنْ هَذِهِ. شلوارهایی بهتر از اینها می خواهم. سراويل : مفعول به - أفضل : صفت - من هذه : جار و مجرور - مشاراً إليه محذوف است (هذه السراويل)</p>
<p>فِي مَتَجَرِّ زَمِيلِهِ ... در مغازه ی همکارش</p>	
<p>صَارَ الْمَبْلَغُ مِثَّتَيْنِ وَ ثَلَاثِينَ أَلْفَ تَومَانٍ. أُعْطِنِي بَعْدَ التَّخْفِيفِ مِثَّتَيْنِ وَ عِشْرِينَ أَلْفًا. مبلغ دوپست و سی هزار تومان شد. بعد از تخفیف دوپست و بیست هزار به من بده (بدهید " برای احترام ") مِثَّتَيْنِ (دومی) : مفعول به دوم - عشرين : معطوف</p>	<p>رَجَاءً، أُعْطِنِي سِرْوَالًا مِنْ هَذَا النَّوعِ وَ ... كَمْ صَارَ الْمَبْلَغُ؟ لطفاً، شلوارى از اين جنس به من بده (بدهيد) و ... مبلغ چند شد؟ أعط: فعل و فاعله أنت مستتر - نون وقايه - ي: مفعول به - سروالاً: مفعول به دوم</p>

سعر: قیمت « جمع : أسعار » - نوعیة: جنس - متجر: مغازه - زميل : همکار - تخفيض: تخفیف

التمارين (ص ۱۱)

التَّمْرِينُ الْأَوَّلُ: أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ مُعْجَمِ الدَّرْسِ تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةَ؟

أَيٌّ: مبتدا - كلمة: مضاف إليه - من كلمات : جار و مجرور - معجم: مضاف إليه - الدرس : مضاف إليه - تناسب : فعل و فاعله هي مستتر " خبر برای أي " - التوضيحات : مفعول به - التالية : صفت (نعت)

۱. جَعَلَهُ حَرَامًا: حَرَمَ
۲. الَّذِي لَيْسَ حَيًّا: مَيِّتَ
۳. الذُّنُوبُ الكَبِيرَةُ: كَبَائِرَ
۴. الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَن عِبَادِهِ: التَّوَابَ
۵. تَسْمِيَةَ الْأَخْرَيْنِ بِالْأَسْمَاءِ القَّبِيحَةِ. التَّنَابُزُ بِالْأَلْقَابِ
۶. ذَكَرَ مَا لَا يَرِضَى بِهِ الْآخَرُونَ فِي غِيَابِهِمْ: اغْتَابَ

التَّمْرِينُ الثَّانِي: تَرَجِّمْ هَذِهِ الْأَحَادِيثَ النَّبَوِيَّةَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

ترجم : فعل و فاعله أنت مستتر - هذه: مفعول به - الأحاديث : مشاراً إليه (اسم ال دار پس از اسم اشاره) - النبوية : صفت - عيّن: فعل و فاعله أنت مستتر - المطلوب : مفعول به - منك : جار و مجرور

۱. حُسْنُ الخُلُقِ نِصْفُ الدِّينِ. (المبتدأ: حُسْنُ - وَ الخَبَرُ: نِصْفُ " خبر مفرد « اسم »)

خوش خلقی نصف دین است.

۲. مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ. (المفعول : نفس)

کسی که خُلقش بد شد خودش را شکنجه داد. (هر کس خُلقش بد شود خودش را شکنجه می دهد.)

۳. إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ. (الْفِعْلَ الْمَاضِيَّ الْمَجْهُولَ : بُعِثْتُ - وَ الْمَفْعُولَ : مَكَارِمَ)

فرستاده شدم تا فقط شایستگی های اخلاق (خُلق های شایسته) را کامل کنم.

الأخلاق : مضاف إليه - إِنَّمَا : أداة حصر " در ترجمه : فقط ، تنها "

۴. اللَّهُمَّ كَمَا حَسَّنْتَ خَلْقِي فَحَسِّنْ خُلُقِي. (الْفِعْلَ الْمَاضِيَّ : حَسَّنْتَ وَ فِعْلَ الْأَمْرِ : حَسِّنْ)

خدایا همانطور که آفرینشتم را نیکو کردی پس خُلقم را نیکو کن.

۵. لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلَ فِي الْمِيزَانِ مِنَ الْخُلُقِ الْحَسَنِ. (اسْمَ التَّفْضِيلِ : أَثْقَلَ - وَ الْجَارُّ وَ الْمَجْرورَ : فِي الْمِيزَانِ - مِنْ

الْخُلُقِ)

در ترازو (ی اعمال) چیزی سنگین تر (با ارزش تر) از خُلق نیکو نیست.

پاورقی - ساء: بد شد - عَذَّبَ: عذاب داد - لِأَتَمِّمَ: تا کامل کنم - حَسَّنْتَ: نیکو گردانیدی - میزان: ترازو (ترازوی اعمال)

التَّمْرين الثالث: تَرْجِمَ الْأَفْعَالَ وَ الْمَصَادِرَ التَّالِيَةَ.

تَرْجِمَ : فعل و فاعله أنت مستتر - الْأَفْعَالَ : مفعول به - الْمَصَادِرَ : معطوف - التَّالِيَةَ : صفت

الماضي	المُضارع و المستقبل	الأمر وَ النَّهْيُ	المَصَدَّر
قَدْ أَحْسَنَ: نیکو کرده است. قد + ماضی : ماضی نقلی	يُحْسِنُ: نیکو می کند	أَحْسِنْ: نیکو کن - فعل أمر للمخاطب - باب إفعال	إحسان: نیکو کردن
إِقْتَرَبَ: نزدیک شد	يَقْتَرِبُونَ: نزدیک می شوند فعل مضارع للغائبين- باب افتعال	لا تَقْتَرِبُوا: نزدیک نشوید فعل مضارع للنهي - للمخاطبين	إقترباب: نزدیک شدن
انكسَرَ: شکسته شد - فعل ماضٍ - للغائب- باب إنفعال	سَيَنْكَسِرُ: شکسته خواهد شد. فعل مضارع مستقبل	لا تَنْكَسِرْ: شکسته نشو	انكسار: شکسته شدن
إِسْتَعْفَرَ: آمرزش خواست	يَسْتَعْفِرُ: آمرزش می خواهد. فعل مضارع لغائب - باب استفعال	إِسْتَعْفِرْ: آمرزش بخواه	إستغفار: آمرزش خواستن

ما سَافَرْتُ: سفر نکردم	لا يُسَافِرُ: سفر نمی کند	لا تُسَافِرُ: سفر نکن	مُسَافِرَةٌ: سفر کردن
تَعَلَّمَ: یاد گرفت - فعل ماضٍ للغائب - باب تَفَعَّل	يَتَعَلَّمَانِ: یاد می گیرند	تَعَلَّمْ: یاد بگیر	تَعَلَّمْ: یاد گرفتن
تَبَادَلْتُمْ: عوض کردید	تَتَبَادَلُونَ: عوض می کنید	لا تَتَبَادَلُوا: عوض نکنید	تَبَادُلٌ: عوض کردن
قَدْ عَلَّمَ: آموزش داده است	سَوْفَ يُعَلِّمُ: آموزش خواهد داد	عَلِّمْ: آموزش بده	تَعْلِيمٌ: آموزش دادن

التَّامِرِينَ الرَّابِعَ: اُكْتُبِ الْعَمَلِيَّاتِ الْحِسَابِيَّةَ التَّالِيَةَ كَالْمِثَالِ.

اُكْتُبِ: فعل و فاعله أنت مستتر - الْعَمَلِيَّاتِ: مفعول به - الْحِسَابِيَّةِ: صفت - التَّالِيَةَ: صفت ٢ - كَالْمِثَالِ: جار و مجرور

١- عَشْرَةٌ زَائِدٌ أَرْبَعَةٌ يُسَاوِي أَرْبَعَةَ عَشَرَ. $10 + 4 = 14$

٢- مِئَةٌ تَقْسِيمٌ عَلَى اثْنَيْنِ يُسَاوِي خَمْسِينَ. $100 \div 2 = 50$

٣- ثَمَانِيَةٌ فِي ثَلَاثَةٍ يُسَاوِي أَرْبَعَةً وَعِشْرِينَ. $8 \times 3 = 24$

٤- سِتَّةٌ وَسَبْعُونَ نَاقِصٌ أَحَدَ عَشَرَ يُسَاوِي خَمْسَةً وَسِتِّينَ. $76 - 11 = 65$

التَّامِرِينَ الْخَامِسَ: عَيِّنِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الْمَلُونَةِ.

عَيِّنِ: فعل و فاعله أنت مستتر - الْمَحَلَّ: مفعول به - الْإِعْرَابِيَّ: صفت - للكلمات: جار و مجرور - الْمَلُونَةِ: صفت

١- ﴿ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴾ الْفَتْحُ: ٢٦ سَكِينَةٌ: مفعول به - رَسُولٍ: مجرور بحرف جرّ

٢- ﴿ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ﴾ الْبَقَرَةُ: ٢٨٦ اللَّهُ: فاعل - نَفْسًا: مفعول به

٣- السُّكُوتُ ذَهَبٌ وَ الْكَلَامُ فِضَّةٌ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) الْكَلَامُ: مبتدا - فِضَّةٌ: خبر مفرد

٤- أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

أحبّ: مبتدا - عباد: مضاف إليه - الله: مجرور بحرف جرّ - أنفَعُ: خبر مفرد

۵- عداوةُ العاقلِ حَيْرٌ من صدّاقَةِ الجاهلِ. أمير المؤمنين عليّ (ع) عداوة: مبتدا - حَيْرٌ: خبر مفرد - صدّاقَة: مجرور بحرف جرّ
التمرين السادس: تَرَجِمِ التَّرَاكِيْبَ وَ الْجُمَلَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ اسْمَ الْفَاعِلِ وَ اسْمَ الْمَفْعُولِ وَ اسْمَ الْمُبَالِغَةِ وَ اسْمَ الْمَكَانِ وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ.

۱- ﴿ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ ﴾ الشعراء: ۲۸ پروردگار مشرق و مغرب - المشرق ، المغرب : اسم مكان

۲- ﴿ .. إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴾ الْمَائِدَة: ۱۰۹ قطعاً تو بسیار دانای غیب ها هستی. عَلَّام : اسم مبالغة

۳- ﴿... مَنْ بَعَثْنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَ صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ﴾ يس: ۵۲ چه کسی ما را از آرامگاهمان برخیزاند این چیزی است که (خداوند) رحمان وعده داد و پیامبران راست گفتند. مَرَقَد : اسم مكان - الْمُرْسَلُونَ : اسم مفعول

۴- يَا مَنْ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ : ای آنکه نیکوکاران را دوست دارد - الْمُحْسِنِينَ : اسم فاعل

۵- يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ: ای مهربانترین مهربانان - أَرْحَم : اسم تفضیل - الرَّاحِمِينَ: اسم فاعل

۶- يَا سَاتِرَ كُلِّ مَعْيُوبٍ: ای پوشاننده ی هر معیوبی - ساتر: اسم فاعل - معيوب : اسم مفعول

۷- يَا غَفَّارَ الذُّنُوبِ : ای بسیار آمرزنده ی گناهان - غَفَّار : اسم مبالغة

التمرين السابع: عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي كُلِّ مَجْمُوعَةٍ.

۱- صَبَاح - مَسَاء - لَيْل - مَيِّت ۲- عُجْب - لَحْم - فُسُوق - إِثْم

۳- كِبَائِر - نِسَاء - رِجَال - أَوْلَاد ۴- سَخِرَ - عَابَ - سَاعَدَ - لَمَزَ

۵- أَحْمَر - أَحْسَن - أَجْمَل - أَصْلَح ۶- أَصْفَر - أَرْزَقَ - أَبْيَضَ - أَكْثَرَ

التمرين الثامن: صَعِّغِ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً.

۱- إِشْتَرَيْنَا وَ فَسَاتَيْنَ بِأَسْعَارٍ رَخِيصَةٍ فِي الْمَتَجَرِّ. سَرَاوِيل - أَشْهُرًا - مَوَاقِفَ

۲- مَنْ الْمُؤْمِنِينَ فَعَلَيْهِ أَنْ يَعْتَذَرَ إِلَيْهِمْ. إِغْتَابَ - اتَّقَى - مَدَحَ

۳- خَمْسَةٌ وَ سِتُّونَ نَاقِصٌ ثَلَاثَةٌ وَ عِشْرِينَ يُسَاوِي إِثْنَيْنِ وَ أَرْبَعِينَ - إِثْنَيْنِ وَ سَبْعِينَ - أَرْبَعَةً وَ عِشْرِينَ

۴- أَرَادَ الْمُشْتَرِي السَّعْرِ. نَوْعِيَّة - مَتَجَرَّ - تَخْفِيضَ

البحث العلمي: استخرج: فعل و فاعله " أَنْتَ " مستتر - خمسة: مفعول به - أسماء: مضاف إليه - تفضيل: مضاف إليه

- من دعاء: جارّ و مجرور - الافتتاح: مضاف إليه

تست های درس اول در کنکور ۹۸ و ۹۹ و ۱۴۰۰

۱- عین الصحيح:

زبان خارجه ۹۸

(۱) الذنوب الكبيرة: إثم

(۲) الذي يقبل التوبة: تائب

(۳) مَنْ لا يُراعي القانون: مشاغب

(۴) مَنْ يتكلم بصوت ضعيف: هَمَسَ

۲- عین الخطأ:

اختصاصی انسانی داخل ۹۸

(۱) «الغيبة» هي أن تذكر الآخرين بما يكرهون!

(۲) «الميت» هو الذي قد خرجت روحه من بدنه و لا يتنفس!

(۳) «التجسس» سعيٌ لمعرفة أمور الآخرين و هو من قبائح الأمور!

(۴) «الحجرات» جمع حجرة، و هي سورة في القرآن مشهورة بالعروس!

۳- «..... البضائع فالناس طلبوا من الحكومة أن!» عین المناسب للفراغات : تجرّبی ۹۸

(۱) قيمة / يزداد / تقللها

(۲) ثمن / كثرت / تُمزّرها

(۳) أسعار / إرتفعت / تُخفّفها

(۴) نقود / يرتفع / تُمنّعها

۴- عین ما ليس فيه اسم التفضيل:

رياضی ۹۸

(۱) أتقى الناس من لا يخاف الناس من لسانه!

(۲) كان من بين أصدقائي مَنْ هو أنجح التلاميذ!

(۳) أعلم أنّ مَنْ جَمَع علمَ الناس إلى علمه فهو عليم!

(۴) إنّ اللون الأبيض أحسن لونٍ لألبسة الممرّضات!

۵- عین ما ليس فيه «اسم التفضيل»:

زبان خارجه ۹۸

(۱) أفاضلنا من يُحبّون العلم و يعلمون به!

(۲) أحبّ المعلمين الذين ينفعون الناس بأعمالهم!

(۳) حُسن الخلق أثقل الأعمال عند الله من عباده!

(۴) أحبّ إخواننا من يُرشدوننا إلى فهم عيوبنا بكلام ليّن!

۶- عین كلمة «خير» ليست اسم التفضيل:

هنر ۹۸

(۱) الخير في ما وقع!

(۲) خير الناس من يُجبر نفسه على الخير!

(۳) خير الأعمال أوسطها!

(۴) أحبّ أن أقوم بخير الأعمال في الحياة!

٧- عَيْنِ الْخَطَا عَنْ اسْمِ التَّفْضِيلِ:

عمومی ریاضی خارج کشور ٩٨

(١) الحديقة الصغرى مع الأشجار المثمرة أحسن من الحديقة الكبرى من دون الأثمار!

(٢) الإخوان الذين يساعدوننا في أمورنا الصعبة خير إخوان في حياتنا!

(٣) إِنَّ الأَعْمَالَ الَّتِي نَعْمَلُهَا لِكَسْبِ الْحَلَالِ فَضْلَى مِنْ بَقِيَّةِ أَعْمَالِنَا!

(٤) ساعات تفكرنا في اليوم الواحد أقل من نومنا عادةً!

٨- عَيْنِ الْخَطَا (فِي التَّفْضِيلِ):

عمومی انسانی داخل ٩٨

(١) لا شكَّ أَنَّ لُغَةَ الْقُرْآنِ أْبْلَغُ مِنْ جَمِيعِ اللُّغَاتِ الأُخْرَى!

(٢) إِنَّ أُخْتِي الصَّغْرَى هِيَ التَّلْمِيزَةُ الْكُبْرَى فِي الصَّفِّ!

(٣) معلّمونا في المدرسة من أفاضل معلّمي البلاد!

(٤) هذه التلميذة صغرى من زميلاتها في الصف!

٩- عَيْنِ مَا فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ:

عمومی انسانی خارج کشور ٩٨

(١) السَّخِيَّ أَكْرَمُ هُوَ لَاءِ الْفُقَرَاءِ!

(٢) أَنَا أَعْلَمُ أَنَّ هَذَا لَيْسَ مَفِيدًا!

(٣) هُوَ عَصَى رَبِّهِ فَندَمَ عَلَى عَمَلِهِ!

(٤) الإِجَابَةُ الْحُسْنَى تَتَعَلَّقُ بِأَخِي!

١٠- عَيْنِ مَا يَدُلُّ عَلَى الْمَكَانِ:

اختصاصی انسانی داخل ٩٨

(١) هُوَ مِنْ مُقَاتِلِينَا! (٢) يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ!

(٣) هُوَ مِنْ مَفَاخِرِ أُمَّتِنَا! (٤) مَصَالِحُ الأُمَّةِ نَحْفِظُهَا!

١١- « هُوَ أَقْرَبُ شَخْصٍ لِي وَإِنْ كَانَ بَعِيدًا مَنِّي مَسَافَاتٍ! » :

ریاضی وتجربی خارج ٩٩

(١) او شخص نزدیکی به من است هر چند که مسافتهایی از من دور شده است!

(٢) او اگرچه مسافتها از من دور شده است ولی شخص نزدیک تر به من اوست!

(٣) نزدیک ترین فرد به من کسی است که از من مسافتهایی دور شده باشد!

(٤) او نزدیک ترین فرد به من است اگرچه از من مسافتها دور باشد!

۱۲- « هذا جميلٌ جدًا أن تجعل عدوك صديقًا ، و الأجلُ منه هو ألا تفتح بؤابة قلبك للعداوة ، بل تُسبب تحويلها إلى

صداقة!»: اختصاصی انسانی داخل ۹۹

(۱) این جدًّا زیباست که دشمنت را دوست بگردانی ، و زیباتر این بود که دروازهٔ قلب خود را برای دشمن نگشایی ، بلکه باعث تحوّل آن به دوستی بشوی!

(۲) این بسیار زیباست که دشمن خود را دوست بگردانی ، و زیباتر از آن اینست که دروازهٔ قلبت را برای دشمنی نگشایی، بلکه سبب تبدیل آن به دوستی بشوی!

(۳) این زیباست جدًّا که دشمن را دوست خود گردانده ای ، و زیباتر از آن اینکه دروازهٔ قلب خود را به روی دشمنی باز نکرده ای ، تا سبب شوی دوستی به دشمنی تحوّل پیدا کند!

(۴) این چقدر زیباست که دشمن خود را دوست گردانده ای ، اما زیباتر این است که دروازهٔ قلبت را برای دشمنی باز نکنی ، بلکه سبب شوی آن دشمنی به دوستی تبدیل شود!

۱۳- «عالم ترین مردم کسی است که علم مردم را بر علم خود افزود!». عین الصّحیح: تجربی ۹۹

(۱) أعلم النَّاسَ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ! (۲) الأَعْلَمُ النَّاسَ مَنْ قَدْ يَجْمَعُ عَلَى عِلْمِهِ عِلْمَ النَّاسِ!

(۳) الأَعْلَمُ مِنَ النَّاسِ الَّذِي يَجْمَعُ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ! (۴) أعلم من النَّاسِ هُوَ الَّذِي قَدْ جَمَعَ إِلَى عِلْمِهِ عِلْمَ النَّاسِ!

۱۴- « در ترازو چیزی سنگین تر از خوی نیکو نیست!». عین الصّحیح: هنر ۹۹

(۱) ليس الشيء في ميزان أثقل من حُسن الخلق! (۲) في ميزان الشيء ليس ثقیل مثل حسن الأخلاق!

(۳) في الميزان ليس شيء ثقیل من الأخلاق الحسن! (۴) ليس شيءٌ أثقل في الميزان من الخلق الحسن!

۱۵- عین الصّحیح للفراغات: « دراسة نفقة نقل النفط مهمّة، قد تُستخدم آلات تستغرق وقتًا أقلّ و هي أرخص!»:

..... هزینه انتقال نفت مهم است، گاهی وسائلی که وقت کمتری می گیرد و است! اختصاصی انسانی خارج ۹۹

(۱) برآورد / بکار می بریم / ارزان (۲) بررسی / بکار برده می شود / ارزانتر

(۳) تحقیق کردن / بکار می بریم / ارزانتر (۴) مطالعه کردن / بکار می برند / ارزان

۱۶- عین ما فيه اسم التفضیل و اسم المكان معًا: ریاضی ۹۹

(۱) إنّ بعض المتاجر مفتوح إلى نهاية اللیل!

(۲) رأيتُ مكتبة في مدينتنا كانت من أكابر مكاتب العالم!

(۳) نُحِبُّ أَنْ نَشْتَرِيَ مَا نَرِيدُهُ بِثَمَنٍ أَرْخَصَ وَ نَوْعِيَّةٍ أَعْلَى!

(۴) يجب أن يكون لون جدار المطابخ خاصّة في الأماكن العامّة أبيض!

۱۷ - عین ما لیس فیہ اسم التفضیل:

هنر ۹۹

(۱) هو في حياته أهدى مني كثيرًا!

(۲) بكلامه اللين سمعنا أهدى الكلمات!

(۳) صديقي أهدى إليّ كتابًا من مكتبته!

(۴) أهدى عملٍ نعرفه، هو بالعمل لا بالكلام!

۱۸ - عین وزن « أفعل » لیس اسم تفضیل:

زبان خارجه ۹۹

(۱) السكوت أبلغ كلامٍ مقابل الجاهل!

(۲) هذه السورة أعظم السور في القرآن الكريم!

(۳) من أحسن إليك فأحسن إليه، وهذا العمل حسن!

(۴) الغنى الأكبر اليأس من كل ما في أيدي الآخرين!

۱۹ - عین ما فیہ اسم تفضیل:

اختصاصی انسانی ۹۹

(۱) لنبتعد عن الأعمال التي تجعل الأراذل يحكمون علينا!

(۲) أحب صديقي الذي يُفكر في أعماله و أساليبه دائماً!

(۳) كتب التلميذ واجباته متأخرًا فما أرضي معلمه عنه!

(۴) أسخط الصبور الشيطان بحلمه أمام المشاكل!

اختصاصی انسانی خارج ۹۹

۲۰ - عین وزن « أفعل » لیس اسم تفضیل:

(۱) أسعى الشباب، أخبرنا بنتيجة سعيه!

(۲) إن زميلي حسنًا أحسن إخوته في العائلة!

(۳) أهدى أخي عيوبي إليّ بعد ما أصلح نفسه!

(۴) زرت أطول الكهوف المائية مع أحب أصدقائي!

۲۱ - عین الخطأ فی ضبط حركات الحروف:

زبان خارجه ۹۹

(۱) عالمٌ ينتفع بعلمه خيرٌ من ألف عابد!

(۲) ليس شيءٌ أثقل في الميزان من الخلق الحسن!

(۳) على كل الناس أن يتعاشوا تعاشًا سليمًا!

(۴) تؤذي الدلافين دوراً مهمًا في الحرب و السلم!

۲۲ - « في الحياة الفردية من الجميل جدًا أن تجعل عدوك صديقًا، و الأجل ألا يتسع قلبك للعداوة!»: تجربی ۱۴۰۰

(۱) در زندگی شخصی زیباست جداً که دشمن، دوست گردد و زیبا تر است که قلبت برای دشمن شدن، فراخ نگردد!

(۲) بسیار زیباست که در زندگی شخصی، دشمن خود را دوست بگردانی، و زیبا تر اینکه قلبت برای دشمنی فراخ نشود!

(۳) بسیار زیباست که در زندگی شخصی دشمن را، دوست قرار بدهی، و زیبا تر اینکه قلب خود را برای دشمن گسترده

نکنی!

(۴) زیباست که در زندگی شخصی از دشمن خود دوست بسازی، و زیبا تر است که قلب خود را برای دشمن شدن، گسترش

ندهی!

۱) لا تَزُولُ ظِلْمَاتُ الْجَهْلِ إِلَّا بِمَصَابِيحِ الْعِلْمِ: تاریکیهای جهل فقط با چراغهای علم از بین می رود!

۲) مَا إِمْتَنَعَ الظَّفَلُ أَنْ يَأْكُلَ الطَّعَامَ الَّذِي قَدْ طَبَخْتَهُ الْأُمُّ: کودک امتناع نکرد غذایی را که مادر پخته، بخورد!

۳) تَلْقِيْبُ الْأَخْرِيْنَ بِمَا يَكْرَهُونَ عَمَلٌ قَبِيْحٌ: لقب دادن دیگران به آنچه ناپسند می دانند کار زشتی است!

۴) يُقَطِّعُ التَّوَاصُلُ بَيْنَ الْأَصْدِقَاءِ بِالْغَيْبَةِ وَالِاسْتِهْزَاءِ: ارتباط بین دوستان را غیبت و مسخره کردن قطع می کند!

۲۴- «لَا تَكُونَنَّ مِمَّنْ يَتَجَسَّسُونَ حَتَّى يَكْشِفُوا أَسْرَارَ النَّاسِ لِفُضْحِهِمْ ، وَ هَذَا مِنْ أَقْبَحِ الصِّفَاتِ لِلْإِنْسَانِ!»: زبان ۱۴۰۰

۱) هرگز از کسانی مباش که جستجو می کنند تا اسرار مردم برای رسوائی شان فاش شود، و این از بدترین صفتها برای انسان است!

۲) از جمله کسانی مباش که تجسس می کنند تا اینکه اسرار مردم برای رسوائی شان کشف شود، و این عمل از زشت ترین صفات انسان است!

۳) از کسانی مباش که برای کشف کردن اسرار مردم بخاطر رسوا شدنشان تجسس می کنند، و این از قبیح ترین صفتها نزد انسان است!

۴) هرگز از جمله کسانی مباش که تجسس می کنند تا اسرار مردم را برای رسوا کردنشان کشف کنند، و این عمل از ناپسندترین صفات برای انسان است!

۲۵- « مِنْ أَفْضَلِ الطَّرِيقِ لِاكتشاف كَذِبِ الْأَشْخَاصِ هُوَ مَقَايِصَةُ مَا يَقُولُونَهُ بِمَا يَفْعَلُونَهُ!»: زبان ۱۴۰۰

۱) آنکه بهترین راه را برای پیدا کردن اشخاص دروغگو دارد همان است که گفته آنها را با عملشان مقایسه کند!

۲) از بهترین راه ها برای کشف دروغ افراد همان مقایسه چیزی است که می گویند با چیزی که بدان عمل می کنند!

۳) کسی که بهترین راهها را برای کشف دروغ افراد دارد، آنچه را آنها می گویند با آنچه به آن عمل می کنند مقایسه می کند!

۴) بهترین راه برای یافتن دروغگویی اشخاص عبارتست از مقایسه سخنی که می گویند با چیزی که بدان عمل می کنند!

۲۶- عین الصحيح: زبان ۱۴۰۰

۱) خَيْرُ إِخْوَانِي مَنْ أَقْرَبَ إِلَيَّ مَنِّي: بهترین برادرانم نزدیکترین کس به من هستند!

۲) إِيْلِمُ أَنَّ أَقْوَى سِلَاحِكُ قَدْرَةُ الْكَلَامِ وَ لِيْنُهُ: می دانم که نیرومندترین سلاح تو، قدرت سخنان و نرمی آن است!

۳) أَكْبَرُ الْغِنَى الْيَأْسُ عَمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ: بزرگترین بی نیازی ناامیدی از چیزی است که در دستان مردم است!

۴) أَنْتِ أَعْلَى وَ خُلُقُكَ الْحَسَنُ أَثْقَلُ شَيْءٍ فِي الْمِيزَانِ: تو بلندمرتبه ترینی و اخلاق نیک سنگین ترین چیز در ترازوی تو است!

۲۷- « إِنَّ قَلَمَ الْعَالِمِ وَ لِسَانَهُ هُمَا أَفْضَلُ الْجُنُودِ الَّذِينَ يَسْتَطِيعُونَ أَنْ يُدَافِعُوا عَنْ ثِقَافَةِ بِلَادِهِمْ بِأَحْسَنِ طَرِيقٍ! »: ریاضی و تجربی خارج ۱۴۰۰

(۱) قلم و زبان عالم سربازانی اند که قادرند از فرهنگ سرزمین خودشان به زیباترین طریق دفاع نمایند!

(۲) قلم عالم و زبان او همان سربازان برترند که می توانند به نیکوترین راه از فرهنگ کشورشان دفاع نمایند!

(۳) قلم عالم و زبان او بهترین سربازانی هستند که می توانند از فرهنگ کشور خود به بهترین روش دفاع کنند!

(۴) قلم و زبان دانشمند همان سربازانی هستند که می توانند به روشی نیکو از فرهنگ سرزمینهای خویش دفاع کنند!

۲۸- ﴿... مَنْ بَعَثْنَا مِنْ مَرْقَدْنَا، هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَ صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ﴾: عمومی انسانی خارج ۱۴۰۰

(۱) کسی که ما را از مرقد، خود بیرون آورده، همان است که خدا وعده آن را داده بود، و مرسلین راستگو هستند!

(۲) کسی ما را از آرامگاهمان برانگیخت، او همان است که رحمن به ما وعده داده بود، و پیامبران راستگو هستند!

(۳) چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت. این همان است که خداوند رحمن وعده داده و رسولان راست گفته اند!

(۴) آنکه ما را از قبرهایمان بیرون آورده و این همان چیزی است که خداوند وعده داده است و پیامبران مرسل راست گفته اند!

۲۹- « هُوَ أَسْتَاذٌ عَالِمٌ فِي هَذِهِ اللُّغَةِ فَجَادِلْهُ بِالتِّي هِيَ أَحْسَنُ لِأَنَّهُ أَعْلَمُ مَنْ فِي هَذِهِ الْبِلَادِ! » عمومی انسانی خارج ۱۴۰۰

(۱) او استاد دانشمندی در این زبان است، پس با او آنچه نیکوتر است بحث کن زیرا او داناترین کسانی است که در این کشور هستند!

(۲) او استادی دانشمند در این زبان است، لذا به نیکوترین شیوه با او بحث کن زیرا او داناتر از کسانی است که در این کشور هستند!

(۳) او استادی فاضل در این زبان است. پس بحث با او باید به نیکوترین چیز باشد چه او داناترین کسانی است که در این کشور می باشند!

(۴) او استاد فاضلی است، در این زبان، لذا باید با او به روشی نیکو بحث علمی کنی چه او داناتر از آنهایی است که در این کشور می باشند!

۳۰- عَيْنِ الْخَطَا: معارف خارج ۱۴۰۰

(۱) قَدْ تُقَطِّعُ آلَافَ الْأَشْجَارِ فِي كُلِّ سَنَةٍ لِأَغْرَاضٍ صِنَاعِيَّةٍ: قطعا در هر سال هزاران درخت برای اهداف صنعتی بریده می شود!

(۲) نَلْتَقِطُ صَوْرًا جَمِيلَةً وَ نَسْتَفِيدُ مِنْهَا لِلْبَطَاقَاتِ الْبَرِيدِيَّةِ: عکسهای زیبایی می گیریم و از آنها برای کارت پستالها استفاده می کنیم!

(۳) لَوْ مَا أُعْطِينَا نِعْمَةَ الْحَصُولِ عَلَى الْعِلْمِ لَكُنَّا نَبْقَى فِي ضَلَالَةِ الْجَهْلِ: اگر نعمت دستیابی به علم به ما داده نمی شد در گمراهی جهالت باقی می ماندیم!

(۴) إِنْ مَا كَانَ الْحَجَرُ وَ الصَّخْرَةُ فِي مَسِيرِ النَّهْرِ لَمَا كَانَ يُسْمَعُ صَوْتُ الْمَاءِ جَمِيلًا: اگر سنگ و صخره در مسیر رود نبود صدای آبه زیبا شنیده نمی شد!

٣١- عَيِّن ما فيه « اسم التفضيل » أكثر:

رياضى ١٤٠٠

- (٢) أشرف النَّاس من يكون رؤوفاً للأسرة!
- (٤) أفضلكم مَنْ هو أليّن و ألطف للآخرين!

- (١) أعوذ من الشّرور بأحسن الخالقين!
- (٣) أحبّ أوسط الأمور لأنّها خير الأعمال!

٣٢- عَيِّن ما فيه اسم التفضيل:

تجربى ١٤٠٠

- (٢) ما تُقدّموا لأنفسِكُم من خيرٍ تجدوه عند الله!
- (٤) جعل الله في كلّ نعمة خيراً إن لم يُبدّلها إلى شرٍّ!

- (١) لا خيرَ لنا في مُصاحبة الإنسان الكذّاب!
- (٣) جهّز نفسك لِشَرِّ الأشياء و عليك أن تَرجو خيرها!

٣٣- عَيِّن ما ليس فيه اسم التفضيل:

هنر ١٤٠٠

- (٢) إنّ الجماعة خيرٌ من الوحدة فعليكم بالجماعة!
- (٤) قد تكون جملةٌ قصيرة خيراً من جملة طويلة لبيان نظرنا!

- (١) إنّ التّفكّر خيرٌ من أيّ شيء حتّى العبادة!
- (٣) إنّ الطّفل الصّغير يرى كلّ خيرٍ في أمّه و يلجأ إليها!

٣٤- عَيِّن ما فيه اسم التفضيل أقل:

زبان ١٤٠٠

- (١) إنّ الخوف من الألم أسوأ من نفس الألم!
- (٢) لا تنتظر النظرة الحسنى، إعملها، سيجيء لك خيرٌ منها!
- (٣) إنّ الألم الذي يضطرك إلى السكوت أثقل من استغاثتك بأعلى الأصوات!
- (٤) إنّ الذين ينصحونك لأفضل الأمور هم الذين جرّبوا شرّ ظروف الحياة غالباً!

٣٥- عَيِّن ما ليس فيه اسم التفضيل:

رياضى و تجربى خارج ١٤٠٠

- (١) بني المدير سداً بخير الأيام من الحديد و التّحاس!
- (٢) خير الصدقة علمٌ تتعلّمه و نُعلّمه الآخرين في حياتنا!
- (٣) عليكم بالجماعة لأنّ الكثير خير من القليل لأداء الأعمال!
- (٤) في كلّ شيء خير و جمالٌ لا تشاهدهما إلا أن تنتبه إليهما!

٣٦- عَيِّن كلمة « خير » أو « شر » ليست اسم تفضيل:

اختصاصى انساني خارج ١٤٠٠

- (١) خَيْرُ النَّاس مَنْ يُساعد الآخرين في حاجاتهم اليوميّة.
- (٢) إنّ تلوّث الهواء شرٌّ و هو من مهدّدات نظام الطّبيعة.
- (٣) إنّ السّعادة بعد الغلبة على المصاعب عمل خير للإنسان.
- (٤) هَجَمَتِ الفئرانُ على المزارع، و هذا العمل من شرّ المخزّبات للطّبيعة.

معارف ۱۴۰۰

۳۷- عین الخطأ (في التفضيل):

- ۱) شاهدتُ زينب الكبرى و هي تشترك في المسابقة!
- ۲) إنها الأستاذة الأفضل و كأنها قد ملكت قلوب طالباتها!
- ۳) كانت أختي الصغرى زميلة اختك الوسطى في المدرسة!
- ۴) إن تلميذاتي أصبحن أحسن من قبل في الأخلاق و الدرس!

معارف خارج ۱۴۰۰

۳۸- عین الخطأ (في التفضيل):

- ۱) رأيت فاطمة الكبرى، إنها تشترك في المسابقة!
- ۲) كانت أختي الصغرى صديقة أختك إنهما تلعبان جيداً!
- ۳) تلميذاتي أصبحن أحسن من قبل في الأخلاق و الدرس!
- ۴) هذه هي المعلمة الأفضل و كأنها ملكت قلوب تلميذاتها!

کلید سوالات:

۱	سه	۹	چهار	۱۷	سه	۲۵	دو	۳۳	سه
۲	یک* - چهار	۱۰	دو	۱۸	سه	۲۶	سه	۳۴	یک
۳	سه	۱۱	چهار	۱۹	یک	۲۷	سه	۳۵	چهار
۴	سه	۱۲	دو	۲۰	سه	۲۸	سه	۳۶	دو* - سه
۵	دو	۱۳	یک	۲۱	یک	۲۹	یک	۳۷	دو
۶	یک	۱۴	چهار	۲۲	دو	۳۰	یک	۳۸	چهار
۷	سه	۱۵	دو	۲۳	چهار	۳۱	چهار		
۸	چهار	۱۶	دو	۲۴	چهار	۳۲	سه		

با آرزوی موفقیت برای شما همکاران بزرگوار و دانش آموزان عزیز - آبان ۱۴۰۰ -

حسن اسدی " قزوین " و زینب کسمائی " تهران "